TÜRKİYE DIŞ TİCARET DERNEĞİ
TURKTRADE
FOREIGN TRADE ASSOCIATION OF TURKEY

07.03.2024

Dünya Bankası tarafından hazırlanan, 190 ekonomide toplumsal cinsiyet eşitliğinde sağlanan ilerlemenin değerlendirildiği "Kadınlar, İş Dünyası ve Hukuk 2024" raporuna göre; dünya genelinde iş dünyasında kadınlara yönelik toplumsal cinsiyet eşitsizliği düşünülenden çok büyük.

Kadınların küresel ekonomiyi hızlandırma gücüne sahip olduğu ancak yasalar ile uygulama eksikliğinin onları kenarda tuttuğu vurgulanan rapora göre büyümenin devamlı olarak yavaşladığı bir dönemde kadınların küresel iş gücüne katılımının arttırılması görünümü önemli ölçüde iyileştirebilecektir.

İstihdam ve girişimcilikte toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin giderilmesinin küresel GSYH'yi yüzde 20'den fazla artırabileceği ve gelecek 10 yılda cinsiyet eşitsizliğinin ortadan kaldırılmasının ise mevcut küresel büyüme oranını 2 katına çıkaracağını öngörmektedir.

Dünya çapında kadınların girişimciliğini destekleyen yasal hükümlerin yalnızca yüzde 44'ünün yürürlükte olduğu belirtilen raporda, her 5 şirket yönetim kurulu pozisyonundan yalnızca birinde bir kadının bulunduğu kaydedildi.

Türkiye'de kadının iş hayatına katılımını yükseltmek için birçok çalışma yürütülmekle beraber, gerek istihdam rakamları, gerekse uluslararası kurumlarca hazırlanan "cinsiyet eşitsizliği endeksleri" ülkemizin kalkınmışlık seviyesi ile kıyaslandığında bu alanda arzulanan hızda ilerlemenin sağlanamadığı görülmektedir.

2023 yılında Ülkemiz nüfusunun %49,9'unu kadınlar, %50,1'ini erkekler oluşturmuştur.

TÜİK öncü verilerinden derlenerek hesaplanan rakamlara göre; Ülkemizde iş gücüne katılım oranı son 3 yılda küçük de olsa artış trendini sürdürerek %53,3'e ulaşmıştır. Kadınların iş gücüne katılımı ise son 3 yılda gelişme kaydetmekle beraber %35,8 ile hala erkeklerin yarısı kadardır.

Yıllık	İşgücüne katılma oranı %			2023 Değişim
	2021	2022	2023	
TOPLAM	51,4	53,1	53,3	0,4
ERKEK	70,3	71,4	71,2	- 0,3
KADIN	32,9	35,1	35,8	2,0
Kadın/Erkek	0,47	0,49	0,50	

(ILO tarafından küresel işgücüne katılım oranı 15 yaş üstü çalışabilir nüfusta %60 civarında olduğu, cinsiyet bazlı dağılımda ise kadınlar arasında %47 iken, erkeklerde %72 olduğu tahmin edilmektedir.)

TÜRKİYE DIŞ TİCARET DERNEĞİ
TURKTRADE
FOREIGN TRADE ASSOCIATION OF TURKEY

Dünya Ekonomik Forumu (WEF) tarafından yayınlanan 2023 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Raporuna göre; incelenen 146 ülkede, mevcut ilerleme hızıyla tam eşitliğe ulaşmak 131 yıl sürecek ve henüz hiçbir ülke tam cinsiyet eşitliğine ulaşmış durumda değil.

Ülkemiz bu raporda 146 ülke arasında 124. Sıradan 129. Sıraya gerilemiştir. Rapordaki kategorilerde en zayıf kaldığımız alan **kadınların ekonomiye katılımı ve fırsat eşitliği** olmaya devam etmektedir.

WEF 2023 KÜRESEL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ RAPORU

	KATEGORİ	TÜRKİYE'NİN SIRALAMADAKİ YERİ				
		2006 115 ÜLKE	2020 153 ÜLKE	2021 156 ÜLKE	2022 146 ÜLKE	2023 146 ÜLKE
1	Kadınların ekonomiye katılımı ve fırsat eşitliği	106	136	140	134	133
2	Eğitim alanındaki kazanımlar	92	113	101	101	99
3	Sağlık ve hayatta kalma	85	64	105	99	100
4	Siyasi yaşamda temsil	96	109	114	112	118
	GENEL SIRALAMADAKİ YERİ	105	130	133	124	129
	TÜRKİYE GENEL PUANI	0,585	0,635	0,638	0,639	0,638

TÜİK 6 Mart 2024 tarihli, 'İstatistiklerle Kadın 2023' raporuna göre; Kadın milletvekili oranı yüzde 19,9, yönetici pozisyonundaki kadın oranı yüzde 19,6, kadın büyükelçi oranı yüzde 27,3 ve en iyi olduğumuz alanlardan biri olan yükseköğretimde görevli profesörler içinde kadın profesör oranı yüzde 33,9 oldu.

Her sektörde olduğu üzere, dış ticarette de kadının fırsat eşitliği temelinde her kademede yer almasının rekabet gücümüzü yükselteceği ve işletmelerin sürdürülebilir büyümesi için kritik öneme sahip olduğu şüphesizdir.

Başta depremden etkilenen bölgelerde yaşayan kadınlarımız için olmak üzere, **ülkemizin kadın istihdam oranının yükseltilmesi** konusunun kalkınma planlarımızda eylem planları ile beraber yer alması gerektiğini değerlendirmekteyiz. Bu konuda kamu otoritelerinin yanı sıra tüm özel sektörümüze de önemli görevler düşmektedir.

Cinsiyet eşitliği öncelikle en temel insan hakkı olup, nüfusun yarısını oluşturan kadınların hayatın her alanına etkin katılımını sağlamadan ülkemizin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşması ve gerçek potansiyelini kullanması mümkün olmayacaktır.

Keza toplumsal yaramız olan kadına yönelik aile içi veya dışı her tür şiddetin karşısında olduğumuzu net bir biçimde ifade ediyoruz.

Daha eşit bir Dünya ve Türkiye dileklerimizle, **8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü** kutluyoruz.

TURKTRADE

Yönetim Kurulu